

Advies voor het Nationale Hervormingsprogramma 2013 van België

- **Op eigen initiatief**
- **Vorbereid door de werkgroep Strategieën**
- **Goedgekeurd door de algemene vergadering van 19 maart 2013** (zie bijlage 1)
- **De oorspronkelijke taal van dit advies is het Nederlands**

Situering en opmerkingen vooraf

- [1] In het kader van het Europese Semester dient ons land in april zijn Nationale Hervormingsprogramma (NHP) 2013 voor te leggen aan de Europese Commissie. Dit NHP wordt momenteel voorbereid door een redactiecomité onder de supervisie van een Politiek Begeleidingscomité¹. Ook de sociale partners en het middenveld wordt om een inbreng gevraagd. In die context brengt de FRDO dit advies uit².
- [2] Het NHP dient een overzicht te bevatten van de door ons land genomen en geplande maatregelen voor het realiseren van de doelstellingen van de EU2020-strategie, en een antwoord te bieden op de landenspecifieke aanbevelingen voor België die de Commissie publiceerde naar aanleiding van het vorige NHP³. Voor zijn advies terzake, put de FRDO uit drie van zijn bestaande consensuele adviezen: zijn advies van 2010 over het NHP, zijn advies van 2011 over energie-efficiëntie in gebouwen⁴ en zijn kaderadvies vergroening van de fiscaliteit.⁵
- [3] Dat de raad zich in dit advies toelegt op de aanbevelingen van de Commissie inzake CO₂-reductie, energie-efficiëntie en een vergroening van de fiscaliteit, vloeit voort uit de specifieke opdracht en het werk dat terzake reeds in de raad verricht werd. Het betekent uiteraard niet dat de uitvoering van andere aspecten van de EU-2020-strategie in België minder belangrijk zouden zijn. Deze aspecten maken integraal deel uit van een globale benadering van duurzame ontwikkeling, die de FRDO noodzakelijk acht in deze context, zowel op EU als op Belgisch niveau. De ledengroepen van de raad kunnen hierbij ook eigen accenten en prioriteiten leggen, in aanvulling op deze consensuele tekst.

Inhoud van het advies

Algemene visie op het NHP

- [4] De FRDO stelt vast dat in vergelijking met de Lissabonstrategie, de EU2020 de ambitie heeft een transversaler strategie te zijn die naast de economische, ook de sociale en milieudimensie meeneemt. De raad meent dat deze drie dimensies van duurzame ontwikkeling in een integrale benadering aan bod dienen te komen in het beleid, zowel van de EU (het Europese Semester) als van de lidstaten (de hervormings- en stabiliteitsprogramma's die samen ingediend worden).
- [5] De FRDO vindt het hierbij ook wezenlijk de verbanden te verduidelijken tussen de EU2020 als korte en middellange termijnvisie, en de Europese strategie duurzame ontwikkeling (EUSDS) als langetermijnvisie. Deze laatste strategie zal worden herzien, en ons land zal zich "actief engageren in dit herzieningsproces teneinde te streven naar een maximale

¹ Voor de samenstelling van beide organen, zie <http://www.be2020.eu/nhp/procedure.php?lang=nl&IS=102>

² De voorbije jaren publiceerde de FRDO reeds zijn "Advies over het Nationale Hervormingsprogramma voor de omzetting van de "Geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid 2005-2008" (2005a07), "Advies voor het Vooruitgangsverslag over de Lissabonstrategie – uitvoering van het Nationale hervormingsprogramma van België" (2006a11) en "Advies voor het Vooruitgangsverslag 2007 over de Lissabonstrategie – uitvoering van het Nationale hervormingsprogramma van België" (2007a12n), Advies voor het Nationale Hervormingsprogramma van België in het kader van de strategie EU 2020. (2010a11n)

³ Zie http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/csr2012_belgium_nl.pdf

⁴ Advies over de vermindering van het energieverbruik in gebouwen (2011a04n)

⁵ Advies over een vergroening van de fiscaliteit in het kader van duurzame ontwikkeling (2009a15n)

complementariteit ten aanzien van de EU-2020 strategie".⁶ In eenzelfde logica dient het NHP in ons land ook te verwijzen naar het duurzame-ontwikkelingskader voor het beleid, zoals de langetermijnvisie duurzame ontwikkeling die binnenkort door de ministerraad goedgekeurd zal worden, en het concept van een koolstofarme samenleving 2050⁷.

Governance van het proces

- [6] De FRDO vindt het noodzakelijk dat beleidsmakers en administraties van federale en regionale departementen in het economische, sociale en milieudomein betrokken worden bij de opmaak van het NHP, om tot de in [4] vermelde integrale benadering te kunnen komen. Verder pleit de raad voor een NHP dat meer inhoudt dan een inventaris van wat op de verschillende beleidsniveaus gebeurt.
- [7] De FRDO heeft al vaker gewezen op het belang van duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling voor het EU2020- en NHP-proces, als instrument om korte- en langetermijn, sociale, economische en ecologische aspecten van een beleidsvraagstuk af te wegen en geïntegreerde beslissingen te nemen.
- [8] De FRDO waardeert dat het middenveld betrokken wordt bij het proces, maar betreurt dat de voorbije jaren – onder meer om redenen van timing – weinig rekening werd gehouden met zijn inbreng.

Betreffende aanbeveling 7 van de Commissie "Maatregelen te treffen om iets te doen aan de uitblijvende vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen voor het verminderen van de broeikasgasemissies van niet onder de emissiehandelsregeling vallende activiteiten, met name door ervoor te zorgen dat het vervoer een wezenlijke bijdrage levert aan het realiseren van deze doelstelling."

- [9] Energiebesparing is een essentiële factor om de klimaatdoelstellingen in de non-ETS te halen. Hoge ambities rond energiebesparing zorgen voor een belangrijke hefboom voor groene jobs en versterking van de concurrentiekracht van onze bedrijven. In ons energie-intensief land ligt er een enorm potentieel te wachten, zowel in de sector van industrie, transport, huishoudens en gebouwen.
- [10] De FRDO wijst als inbreng hier op zijn advies over de vermindering van het energieverbruik in gebouwen⁸, waarin hij voor een aanpak pleitte die een beroep doet op uiteenlopende instrumenten (bvb normen, informatieverstrekking, fiscaliteit, investeringsfinanciering, nieuwe woonvormen...) en die de inspanningen van de verschillende beleidsniveaus integreert, coördineert en optimaliseert. De raad formuleerde in dit advies eveneens allerlei aanbevelingen. Zo pleitte hij onder andere voor een ruimer beroep op het derde-investeerdersstelsel, om zowel nieuwe jobs te creëren als de energie-efficiëntie te bevorderen, het energieverbruik te verminderen en het aandeel van hernieuwbare energie te vergroten.
- [11] Wat het vervoer betreft, deed de raad een aantal concrete voorstellen in voorbije adviezen. Zo vermeldde hij zes pistes om de milieu-impact en het energiegebruik in dit domein te verminderen, die betrekking hebben op vraag en aanbod van duurzame mobiliteit, de « modal shift », technologische oplossingen, fiscaliteit en sensibilisering⁹ (met als doel ook daar de vraag te beperken).

Betreffende deel 1 van aanbeveling 5 van de Commissie "Een significante verschuiving van belastingen op arbeid naar minder groeiverstorende belastingen, zoals onder meer milieubelastingen, te bewerkstelligen"

- [12] De FRDO publiceerde in 2009 een advies "over een vergroening van de fiscaliteit in het kader van duurzame ontwikkeling"¹⁰, dat als inbreng voor het NHP 2013 van nut kan zijn. Dit advies bevat tien criteria die bij een vergroening van de fiscaliteit dienen te worden gerespecteerd. De Raad formuleerde in dit advies ook een aantal maatregelen, die in vele gevallen de medewerking van de gewesten vereisen. Deze voorstellen kunnen een sleutel zijn om de EU 2020 doelstellingen waar te maken.

⁶ Zie beleidsnota Duurzame Ontwikkeling 2012: <http://www.lachambre.be/FLWB/PDF/53/2586/53K2586025.pdf>

⁷ Zie het jongste jaarforum van de FRDO: http://www.frdo.be/NL/fora_Energie_2012.html

⁸ Zie http://www.cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2011/2011a04n.pdf

⁹ http://www.cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2007/2007a09n.pdf

¹⁰ http://www.cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2009/2009a15n.pdf

Bijlage 1 Stemgerechtigde leden van de algemene vergadering van 19 maart 2013 die deelnamen aan of vertegenwoordigd waren bij de stemming over dit advies

- De voorzitter en een voorzitster:
Ph. Maystadt, L. Cloots
- De 3 vertegenwoordigers van de NGO's voor milieubescherming:
M. Bienstman, M. Cors, S. Leemans
- De 3 vertegenwoordigers van de NGO's voor ontwikkelingssamenwerking:
R. De Meyer, B. Gloire, V. Rigot
- De 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
P. Cornelis, C. Rolin, S. Storme, F. Van Daele, D. Van Oudenhoven C. Verdoot
- De 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
C. Debuysen, A. Nachtergaele, M.-L. Semaille, G. Vancronenburg, P. Vanden Abeele, F. VanTiggelen
- De 2 vertegenwoordigers van de jeugdorganisaties:
L. Fastrez, O. Beys

Totaal: 21 van de 24 stemgerechtigde leden

Bijlage 2

Vergaderingen voor de voorbereiding van dit advies

De werkgroep *Strategieën voor duurzame ontwikkeling* vergaderde op 18 februari 2013 om dit advies voor te bereiden. Op 23 januari vond een intern seminarie plaats over het thema, in samenwerking met CRB en NAR.

Bijlage 3

Deelnemers aan de voorbereiding van dit advies

Voorzitter

Philippe MAYSTADT

Stemgerechtigde leden FRDO en hun vertegenwoordigers

Antoinette BROUYAUX (Associations 21)

Sabien LEEMANS (WWF)

Geert VANCRONENBURG (VBO)

Olivier VERMEULEN (jeugdraad)

Sébastien STORME (FGTB)

Bert DE WEL (ACV)

Stijn ROCHER (VBO)

Lieze CLOOTS (Bond Beter Leefmilieu)

Diana VAN OUDENHOVEN (CGSLB)

Secretariaat FRDO

Jan DE SMEDT
Koen MOERMAN